

Enorme stap gezet: iedereen lijkt doordrongen van feit dat er tekort technici dreigt en dat deze mismatch aangepakt moet worden als we concurrentiepositie willen behouden. De studentenaantallen bij techniekopleidingen stijgen. Enerzijds door de aandacht voor techniek in de media, anderzijds door de studiebijsluiters en bijvoorbeeld de scholarships.

Afgelopen zondag was ik in Drachten bij de opening van het culturele seizoen. Met mijn zonen bezocht ik de bus van het FryskLab. De oude bibliotheekbus is omgetoverd tot een rijdend FabLab met 3D-printers, lasercutters en laptops aan boord waar kinderen kunnen kennismaken met 3D-design en the internet of things. Ik begreep niet alles, maar de kinderen wel.... En het mooie was dat i.p.v. de computer alleen te zien als iets waar je minecraft op kunt spelen, ontdekten ze daar dat je diezelfde computer ook kunt gebruiken om je eigen zonnebril te ontwerpen en te 'maken'. Dat is het nieuwe maken. Een combinatie van ontwerpen, computerdesign en de nieuwste technieken. Dat is hetgeen alle kinderen zouden moeten leren om straks uitgerust te zijn voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Niet alleen op een zondagmiddag op een plein in Drachten, maar bij voorkeur op school.

En voorzitter, zo kijk ik ook naar het Techniekpact. Het is niet alleen een pact om de huidige tekorten op de arbeidsmarkt op te lossen. Het is het begin van een nieuw curriculum om onze kinderen voor te bereiden op een toekomst waar technologie een steeds belangrijkere rol in speelt. Niet alleen als je van techniek je vak wilt maken. Maar ook als je in de zorg wilt werken, of in de landbouw.

Het techniekpact dat ruim een jaar geleden gesloten is, focust zich nog vooral op de tekorten in de techniek zelf. Wat mij betreft zien we het als een levend document waarmee we blijven kijken naar wat de arbeidsmarkt in de toekomst nodig heeft en het onderwijs hier op blijven aanpassen. Het mogelijk maken voor 17 jarigen om via de VAVO hun vakkenpakket te verbreden om zo te kunnen kiezen voor techniek is zo'n voorbeeld van een additionele maatregel die prima past in het streven van het Techniekpact. Ik hoor graag hoe ver de minister van OCW is met de uitvoering van mijn motie hierover.

En er blijft meer nodig! Uit een onderzoek bleek dat nog maar 3% van wat wij met de hand schrijven door anderen gelezen wordt. Steeds vaker maken we ook onze eigen aantekeningen digitaal en onze onderlinge communicatie is dus al bijna helemaal via getypte woorden. Toch is het typediploma in het basisonderwijs nog iets wat vaak buiten schooltijd of als extraatje gehaald kan worden...

Ook het taalonderwijs is nog gericht op het leren van vreemde talen, terwijl de vertaalapps bij iedereen op de smartphone staan. Dat brengt de vraag met zich mee of het taalonderwijs niet ook de digitale taal zal moeten gaan omvatten: 'coding'. Nu iets wat in het basis- en voortgezet onderwijs nog

nauwelijks als optie aanwezig is, en al helemaal niet in het curriculum zit.

Wat mij betreft is het Techniepact dus niet een eenmalig contract tussen onderwijs en bedrijfsleven, maar een manier van werken die we door moeten zetten en waar we afspraken aan blijven toevoegen. Graag een reactie van de beide bewindspersonen.

Dan de stand van zaken van het huidige contract. En voorzitter om eerlijk te zijn maak ik me daar zorgen over.

De voortgangsrapportage geeft aan dat we redelijk op schema liggen. Toch hoor ik andere verhalen. Er zijn zorgen bij de voorlopers in het land dat met name in het onderwijs de benodigde stappen te langzaam gaan.

Het SLO heeft een leerlijn in concept ontwikkeld, maar dit heeft toch meer dan een jaar geduurd en is ook zeker nog niet geïmplementeerd in de methoden en het lesmateriaal. In het Techniepact was afgesproken dat de inspectie in 2014 zou beginnen met periodieke peilingen om te kijken hoe de leerlijn van SLO geïmplementeerd wordt in het basisonderwijs. Nu lees ik dat pas in het schooljaar 2015/2016 een nulmeting plaats gaat vinden. Dat klinkt als een fikse vertraging. Graag een reactie van de minister van OCW.

Ook hoor ik graag hoever de PABO's nu zijn en hoe het extra geld dat beschikbaar kwam via het amendement op de begroting 2013 uiteindelijk is besteed. Heeft iedere pabo inmiddels W&T verankert in de lerarenopleiding?

Voorzitter, ook lees ik dat het platform bèta en techniek pilots gaat organiseren rondom de toetsing van de leerlijn wetenschap en techniek. Weet dat onze juf Cindy uit Helmond al in 2011 een app heeft ontwikkeld, met steun van datzelfde platform Bèta en techniek waarin zij bij kan houden hoe leerlingen zich ontwikkelen qua ontdekkend en onderzoekend leren! Waarom is die best practise niet gewoon gedeeld?

Dat brengt me bij 2 grote zorgen.

Allereerst of het wiel niet overal opnieuw uitgevonden wordt. Bij de totstandkoming van het Techniepact hebben wij als VVD reeds aangegeven dat er gebruik gemaakt moet worden van de ervaringen uit het verleden. Er is bijvoorbeeld al veel bekend over het geven en toetsen van wetenschap en techniek. Nu lijkt het er op dat vooral lectoren, SLO en het platform B&T allemaal nieuwe instrumenten en methoden aan het ontwikkelen zijn en genieten van hun nieuwe subsidie. Maar haast lijken ze niet te hebben. Graag een geruststelling van de minister van OCW.

Het tweede punt betreft het platform bèta en techniek. Zij lijken opeens de leidende partij te zijn geworden rondom de uitvoering van het Techniepact. Uit het veld werd hier al voor gewaarschuwd. En hoewel ik het niet persoonlijk

bedoel richting de medewerkers van het platform bekruipt mij nu wel het gevoel dat het platform een te grote rol heeft gekregen. De evaluaties van het VTB en VTB-pro programma logen er niet om: het platform was er niet in geslaagd een gedragseffect te sorteren rondom W&T in het onderwijs. Hoe kan het dan dat zij nu weer in de driverseat zitten? Een vergelijking met het innovatieplatform dringt zich op...

Graag hoor ik van de beide ministers waarom de keuze is gemaakt de uitvoering van het Techniepact grotendeels bij het platform te beleggen en waarom niet OCW en EZ meer de regie in eigen hand houden? Ik wil dat de inspectie vanaf morgen gaat controleren

Ook in de regio merk ik dat er nog steeds tal van losse initiatieven zijn rondom wetenschap en techniek. U wilt niet weten hoeveel mensen ik inmiddels ben tegengekomen die iets doen in het kader van techniekpromotie. Het doel van het Techniepact was ook om al die initiatieven te bundelen. Kunnen de ministers uitleggen wat daar nu precies van terecht gekomen is?

Voorzitter, daarnaast zijn er initiatieven die precies doen wat het Techniepact beoogt, maar die aangeven nauwelijks aansluiting te kunnen vinden bij het Techniepact: the maker movement en maker education en het FryskLab bijvoorbeeld. Zij worden gedragen door de pioniers in het onderwijs en krijgen internationaal erkenning. Maar het lukt hun niet bij het platform B&T aan tafel te komen.

Arjen van der Meij van de Populier hier in den haag doet geweldige dingen. Laten we hem steunen om the maker movement ook in NL echt van de grond te krijgen. Via startupNL en de Startup wereld weet ik hoe belangrijk de verbinding tussen ICT, data en het 'maken' is. Niet voor niets zit de TechShop in het hart van San Fransisco. Daar kunnen mensen werken aan vernieuwende producten en prototypes. Niet voor niets zijn er in San Fransisco op zaterdagmiddag makerfairs voor kinderen, waar zij robots bouwen en 3D-designs kunnen printen. Obama hield onlangs een makerfair in het witte huis. Wanneer volgt de makerfair Binnenhof, vraag ik aan de ministers van EZ en OCW?

Voorzitter, dit Techniepact mag niet mislukken! We mogen al die mensen die zeiden 'dit hebben we al zo vaak geprobeerd' geen gelijk laten krijgen. Er is regie nodig vanuit OCW en EZ om de ambities gerealiseerd te krijgen en nieuwe ambities te blijven formuleren. Onze economie heeft het nodig en onze leerlingen verdienen het!